

**Genomförandeplan av åtgärd 40 i åtgärdsprogrammet för
havsmiljön 2022–2027.**

Version 1, datum: 221107

Planen beskriver hur myndigheter avser genomföra samt följa upp åtgärden. Planeringen kan ändras, och därför kan genomförandeplanen komma att uppdateras vid behov.

Genomförandeplan ÅPH 40

Åtgärden: Minska användningen av biocid innehållande båtbottnfärger på fritidsbåtar (ÅPH40)

Syfte och mål: Enligt bedömningen av miljö tillståndet 2018 så uppnås inte god miljöstatus för farliga ämnen och därför krävs ytterligare åtgärder. Denna åtgärd syftar specifikt till att minska belastningen av ämnena koppar och zink genom att minska användningen av biocid innehållande båtbottnfärger. Användning av biocid innehållande båtbottnfärg (antifoulingfärg), främst med innehåll av koppar och zink, är idag ett av de vanligaste sätten att förhindra påväxt på båtskrov. Koppar och zink är i förhöjda halter giftigt för vattenlevande organismer. Den negativa påverkan av metallerna bedöms vara särskilt stor i känsliga områden, t.ex. grunda kustekosystem. Flera studier tyder också på att organismer i Östersjön är extra känsliga för föroreningar, troligen eftersom de lever under s.k. osmotisk stress till följd av den låga salthalten. För att skydda känsliga miljöer bör därför användningen av biocid innehållande båtbottnfärger minska. Åtgärden syftar till att minska användningen av biocid innehållande båtbottnfärger, genom arbete både inom EU och nationellt.

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
1. Utveckla miljöriskbedömningarna som görs vid produktgodkännanden av biocid innehållande båtbottnfärger. Kemikalieinspektionen ska driva utvecklingen av EU-vägledningen för att bedömningarna bättre ska spegla det faktiska läckaget av biocider till miljön.	1. Tidplan: 2022 - 2027 Resursbehov: Arbetet utförs inom ramen för Kemikalieinspektionens kontinuerliga arbete med utveckling av riskbedömningar för biocider.	1. Kemikalieinspektionen	Åtgärden påbörjad (P): Aktiviteter 1,2,3,4 och 5 har påbörjats. Åtgärden genomförd till hälften eller mer (H): Leverans har skett för minst 3 av aktiviteterna. Åtgärden genomförd (G): Åtgärden är genomförd när leverans har skett för aktiviteterna 1 - 5 och aktiviteterna 6 & 7 har avslutats eller avskrivits.	1. Teknisk överenskommelse (underlag för utvecklad vägledning) 2. Teknisk överenskommelse (underlag för utvecklad vägledning)	Förvaltningseffekt Vad: Försålda mängder verksamma ämnen i antifoulingprodukter avsedda för allmänheten. När: 2022 (Referensvärde tas fram) samt 2027 Vem: Kemikalieinspektionen
2. Utveckla effektivitetsbedömningarna som görs vid produktgodkännanden av biocid innehållande båtbottnfärger. Kemikalieinspektionen ska driva utvecklingen av EU-vägledningen	2. Tidplan: 2022 - 2027 Resursbehov: Arbetet utförs inom ramen för Kemikalieinspektionens kontinuerliga arbete med	2. Kemikalieinspektionen		3. Ändamålsenliga användningsvillkor 4. Rapport från tillsynsprojekt publicerad.	Miljöeffekt Vad: Indikator 8.1 A Farliga ämnen samt bidrar till att följa miljö kvalitetsnorm (MKN) B.1 (indikator B.1.1) (HVMFS 2012:18) När: 2024 (nästa beslutad inledande bedömning) och 2030. Bedömning av MKN görs i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön (2027).

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
för att säkerställa att läckaget av biocider inte är högre än vad som är nödvändigt för att uppnå ett effektivt skydd mot påväxt.	utveckling av riskbedömningar för biocider				Vem: Naturvårdsverket ansvarar för övervakningen, HaV bedömer god miljöstatus och miljö kvalitetsnormer.
3. Utforma och harmonisera användningsvillkor och märkning för mer sparsam användning av båtottenfärger. Kemikalieinspektionen ska arbeta med utveckling av användarvillkor som säkerställer minsta möjliga effektiva biocidanvändning.	3 Tidplan: 2022 - 2027 Resursbehov: Arbetet utförs inom ramen för Kemikalieinspektionens kontinuerliga arbete med utveckling av villkor	3. Kemikalieinspektionen			Miljöeffekt Vad: Minskade halter av koppar och zink i marinor/naturhamnar När: Referensvärde från mätningar av koppar och zink i sediment från naturhamnar/marinor under 2016–2021 samt uppföljning under 2027 baserat på mätningar under perioden 2022–2027. Vem: Naturvårdsverket
4. Tillsyn av och information om marknadsföring och försäljning. Sveriges kommuner ska bedriva tillsyn och sprida information till säljare och köpare för att säkerställa att konsumenter uppmärksammas på i vilka vattenområden biocid innehållande båtottenfärger är tillåtna att använda. Kemikalieinspektionen samverkar med och vägleder kommunerna i arbetet.	4. Tidplan: Aktiviteten har genomförts 2021–2022.	4. Kemikalieinspektionen			
5. Undersöka behovet av biocid innehållande båtottenfärger. Kemikalieinspektionen ska undersöka behovet, utifrån omfattningen på tillgång till alternativa metoder, särskilt i Östersjön.	5. Tidplan: 2022 – 2025 Resursbehov: Kemikalieinspektionens arbete utförs inom ramen för myndighetens kontinuerliga utvecklingsarbete.	5. Kemikalieinspektionen ansvarar för arbetet med stöd av Transportstyrelsen.			

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>Utifrån utredningens utfall ska Kemikalieinspektionen sedan bedöma förutsättningarna för avslag i produktansökningsärenden för användning i Östersjön med hänvisning till tillgången på alternativa metoder.</p> <p>Aktiviteterna 5–7 delvis överlappande. Beroende på utfallet av en av aktiviteterna kan det bli relevant att inte gå vidare med de två övriga.</p>	<p>Transportstyrelsen kan bidra med erfarenhet från tidigare projekt där man undersökt förekomsten av alternativ.</p>				
<p>6. Utredda om det nationella miljömålet Gifffri miljö utgör grund för att inte bevilja produktgodkännande med hänvisning till artikel 37 i biocidförordningen. Utifrån utredningens utfall ska Kemikalieinspektionen sedan bedöma förutsättningarna för produktgodkännande med hänvisning till Gifffri miljö.</p> <p>Aktiviteterna 5-7 delvis överlappande. Beroende på utfallet av en av aktiviteterna kan det bli relevant att inte gå vidare med denna aktivitet.</p>	<p>6. Tidplan: Beslut om genomförande av denna aktivitet fattas utifrån utfallet av aktivitet 5.</p>	<p>6. Kemikalieinspektionen ansvarar för arbetet.</p>			
<p>7. Utredda om det är motiverat att införa ett nationellt förbud mot försäljning av biocid innehållande båtbottnfärger avsedda för fritidsbåtar med huvudsaklig förtöjningsplats längs Östersjökusten och närliggande vatten med förbindelser till Östersjön. Kemikalieinspektionen ska</p>	<p>7. Tidplan: Beslut om genomförande av denna aktivitet fattas utifrån utfallet av aktivitet 5 och 6.</p>	<p>7. Kemikalieinspektionen ansvarar för arbetet.</p>			

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>utreda samhällets behov för båtottenfärger längs Östersjöns kust, samt utreda hur ett eventuellt förbud juridiskt bör utformas.</p> <p>Aktiviteterna 5–7 delvis överlappande. Beroende på utfallet av en av aktiviteterna kan det bli relevant att inte gå med denna aktivitet.</p>					